

L'INVENTARI DELS BÉNS DE MOSSÈN PERE BOSCH, CANONGE D'URGELL (1449)

BENIGNE MARQUÈS SALA

DADES BIOGRÀFIQUES DE PERE BOSCH

Era fill de Joan Bosch i d'Elisenda, habitants de Cardona. Tenia un germà anomenat Joan que morí abans que ell.¹ Es nomenat hereu universal de la hisenda familiar de Bernat Bosch i Elisenda, la seva muller, de Cardona.² L'esmentat Bernat, parent seu, devia ser un oncle o germà.

Rebé una bona formació jurídica, ja que és batxiller «en decrets» i, a més, ho confirma el fet que posseïa una bona biblioteca de volums de dret. I, essent prevere, assolí càrrecs importants en l'àmbit eclesiàstic. Ja el 8 d'octubre del 1422 és nomenat rector de Sant Pere de Llobera del Solsonès, i és en l'esmentada data que obtingué el benefici de Sant Maties a l'església parroquial de Sant Miquel de Cardona.³ Fou canonge i capellà de Sant Ot de la Seu d'Urgell, títol que ostenta el 29 de gener del 1432. La regència de la capellania de Sant Ot correspon, en realitat, a les funcions de rector o d'encarregat de la cura d'ànimes de la parròquia de Sant Ot, la qual tenia, com encara té, per església la mateixa catedral. A la Seu d'Urgell en aquell temps hi havia tres capellanies: la de Sant Ot, la de Sant Miquel i la de Sant

1. ACU, pergami original, 8 gener 1449; Actes Capitulars (1429-1488), f. 72^r.

2. ACU, Protocols, n. 259, sign. 326, f. 17^r.

3. ADU, Registre de cúria n.11, (Tovia, 1421-1426), f. 95^v.

Pere. Les dues primeres eren parròquies, mentre que la tercera no tenia pròpiament cura d'ànimes. La parròquia primera i la més important era aquesta de Sant Ot, ja que solament ella tenia el dret i la prerrogativa d'exercir les tasques del notariat de la ciutat. En aquest sentit l'escrivania de Sant Ot depenia del capellà titular, encara que ell personalment no l'exercia mai, sinó que la cedia en arrendament per uns anys a notaris o escrivans professionals.

L'escrivania de Sant Ot generava, en tota la seva ampla activitat, uns bons ingressos a la dita capellania. A més, com tota església, la capellania gaudia també dels corresponents fruits de les primícies. Així es troben als mateixos llibres notariais contractes d'arrendament o de venda dels fruits que fa el capellà de Sant Ot tant de l'escrivania com de les primícies. Aquets contractes, a vegades, comprenien conjuntament ambdós fruits, els de l'escrivania i els de les primícies, mentre que d'altres vegades, s'arrendaven per separat.⁴

Veiem que el càrrec de capellà de Sant Ot sempre l'exercia un canonge i així el qui ostenta aquest benefici s'anomena «canonicus et capellanus Sancti Odonis». També hem pogut constatar que aquest càrrec no era necessàriament permanent, en el sentit que una vegada un prevere obtenia dita nominació, a vegades no el continuava exercint fins a la seva mort, sinó que la seva titularitat podia passar d'un canonge a un altre. Aquest és el cas del nostre canonge Pere Bosch. Així, el 29 de gener del 1432, és el capellà de Sant Ot, però durant els anys 1431-1444 l'esmentada capellania és regentada per Jaume Porta. I en canvi durant els anys 1445-1449, altra vegada Pere Bosch s'anomena capellà de Sant Ot.

També entre el 27 d'agost del 1445 i el 24 d'octubre 1446, actua junt amb altres, com a vicari general del bisbe Arnau Roger de Pallars (1436-1449).⁵

La mort de Pere Bosch cal situar-la entre el 12 de març⁶ i el 7

4. B. MARQUÈS, *Catàleg dels protocols de l'Arxiu Capitular d'Urgell (Segles XIII-XIV)*, en «Urgellia», VII (1984-1985), ps. 381-389.

5. ADU, Registre de cúria, n. 13, (Arnau Roger de Pallars, 1436-1449), f. 189^r i 235^v-240^r.

6. El bisbe Arnau Roger de Pallars, el 12 de març del 1449, reconeix bons els comptes donats per Pere Bosch, com a col·lector nomenat pel capítol dels fruits provinents dels drets i emoluments del claviari i del segell major del bisbe. Aquesta concessió, l'havia feta el bisbe al capítol com a compensació i quitació d'uns crèdits o censals. ACU, Actes Capitulars (1429-1488), f. 74^v-75^r.

d'abril del 1449, que és la data de l'inici del present inventari dels seus béns.

L'INVENTARI DELS SEUS BÉNS

L'inventari dels béns de mossèn Pere Bosch s'inicia el 7 d'abril i s'acaba el 28 del mateix mes i any 1449. Fou redactat pel notari Antoni Janoher. Es tracta d'un inventari en què abunden els béns mobles de tota mena, la qual cosa ens mostra una bona i acomodada posició social del seu possessor, aconseguida probablement no tan sols pel benefici que regentava, sinó també per l'heretat familiar de la qual fruïa. No obstant això i encara que l'inventari no ho digui explícitament, pensem que una part notable dels béns inventariats, concretament la major part dels diners comptats, molt probablement no eren propietat d'aquest canonge, sinó que pertanyien al propi capítol. Dos són els motius que ens ho permeten pensar. El mateix inventari remarca que quan encara ell era vivent tenia a la seva cambra un armari i dos cofres, tots segellats, que contenien diners i una abundant documentació sobre els comptes del capítol, com eren el «Liber redditus honorabilis capituli», llibres del «Subsidi» i altres llibres de comptes dels diversos oficialats del bisbat. Podria molt ben ser que, mentre ell estava greument malalt, aquests cofres i armari fossin segellats, per tal de protegir millor aquests suposats diners i comptes del capítol. A més, sabem també que uns mesos abans de morir encara actuava com a col·lector del capítol.⁷

En aquesta breu introducció no pretenem fer una enumeració exhaustiva de tots els béns inventariats, ni tan solament ens podem fixar amb tot detall en llurs diverses classes i peculiaritats. Tot això únicament es podrà fer amb una atenta lectura del mateix document, editat a l'apèndix documental. Ens limitarem, doncs, a remarcar només els tipus de béns que apareixen i aquelles coses que resulten més sorprenents o que ens han cridat més l'atenció.

El cofre ferrat, un dels dos que eren segellats, a més de contenir diners conservava 15 tasses i un plat d'argent i un document, el «memorial dels beneficis de Cubells». Les classes de diners que esmenta

7. Vegeu la nota anterior, n. 6.

aquest inventari són ben variades: un ducat, florins, lliures, rals, essent els més corrents els sous i els diners. N'hi ha en plata i en or. Quant a la seva procedència, ordinàriament els diners són barcelonesos, però també surten diners jaquesos, alguns florins d'or d'Aragó, un ducat de Venècia, rals de Menorca, de Mallorca i de Perpinyà, i un sou de Gènova. També hi ha moneda trencada i falsa. Disposava dels corresponents pesos de florins i rals, per tal de comprovar-ne l'autenticitat, «una capse de fusta ab son pes hi pilons per pesar florins hi reyls». «Item hun pes de florins hi de reyls petit».

En la vaixel·la té una bona col·lecció de peces que eren d'argent, tasses i culleres. Dues d'aquestes tasses porten gravat a la seva base el nom de «Ihesus». Cal afegir-hi també un escuradents petit d'argent. A la cuina hi ha olles, plats i un bon nombre d'atuells i estris per a cuinar. També disposa d'olles de terra i pots de terra i de vidre, entre els quals esmenta un «pot de terra de obra de València envernissat buyt». Trobem el corresponent mobiliari de llits, matalassos, màrfegues, travessers amb la roba de llit i tovalloles. També descriu amb força detall la roba pròpia del difunt.

Entre els objectes religiosos s'esmenten dos calzes d'argent, un dels quals està trencat i l'altre és gran i sobredaurat, amb les seves corresponents patenes. Té, a més, un «rest de patenostres d'argent sobredaurats en què ni ha noranta-sis grans», el qual era un fragment d'un rosari.

En l'expedició de lletres i documents disposa de dos segells d'or, l'un «segell petit d'or ab letres al entorn», i l'altre «segell d'or gran ab armes de Bosch». Li trobaren força lletres «missives e altres scriptures», amb un quadern on són escrits «alguns preveres que fahien donatius al senyor bisba». Així mateix afegeix «setze licències, ja segellades e signades, mas no registrades», indicació que ens permet pensar en actuacions seves com a vicari general o com a responsable de la notaria, o tal vegada en alguna actuació en nom del capítol.

Conserva algunes armes. Té cinc «pevesos», escuts, que són «nous, pintats ab armes de Bosch», i porten la inscripció: «Clipeus Sancti Odonis», a més de «quatre rodeles», escuts circulars, les quals són noves i pintades amb les armes de Bosch, on figura la inscripció: «In tuihione tui, Odo, stem». Trobem encara una ballesta d'acer «ab son abrer de fust» i cinc espases antigues.

Disposava d'uns guarniments per als animals de cavalcadura, un «parell de sperons deurats de leutó ab los correys de sede vermela» i «unes capsanes de mula deurades ab tres regnes».

Al celler hi trobem vaixells de «vi prim», vi vermell «d'ofertes» i d'«absoltes». Alguns vaixells, segons fa constar expressament, no són seus, sinó que pertanyen a altres persones. Conserva algunes «pipes» o bótes de fusta de vins «mestreyats», són de vins curats, que anomena «vin cuyt vell», uns que porten cinc anys de vi curat i altres que només en porten dos. També tenia una bona provisió d'oli, uns trenta quintars. Fou mesurat el blat que guardava en dos graners i el que fou trobat a casa de Berenguer de Montravà. Aquest blat probablement venia dels fruits de les primícies o de les col·lectes que feia en nom del capítol. Esmenta a més 30 quintars de palla i 20 sesters de forment «corcat».

Alguns objectes consten que estan en penyora, i ho serien per algun deute dels comptes que ell portava. Mereixen també una especial atenció els llibres que tenia, tant litúrgics com els de dret canònic i civil. En parlarem en el capítol següent, dedicat a la seva biblioteca.

L'inventari, encara que sigui sumàriament, ens permet descriure la casa i les seves dependències. Es componia de tres cambres, un escriptori, una sala d'estar, un corredor, la cuina, un pastador, un terradet, el celler i el graner. Les cambres eren el dormitori de Pere Bosch, «cambra on iahia», la del cap de l'escala i la que hi havia després de l'escriptori. L'escriptori on ell escrivia disposava d'un «taulell nou ab sos capitells», un «tinter de fust redó ab son pot de vidra e pintat lo dit tinter al entorn» i una «botxaque de canamàs de .XIIII. bosses en què ha certes scriptures». Com a objectes relacionats amb l'escriptori, encara que foren trobats a la seva cambra de dormir, esmentarem un saler de fust, «ple de polls de letres», que de segur servia per a assecar els escrits. «Item hun tinter de terra d'obra de València ab son tàlem, penes e tisoires». «Item una capse de fust dolenta sens cuberta, dins la qual havia un compàs de ferra hi una pedra de toch» (emprada en la comprovació dels metalls).

Es descriuen els objectes trobats a la cuina, al pastador i al terradet. La sala devia ser el lloc noble de la casa, per a estar i rebre la gent. Del mobiliari que esmenta remarquem «una cadira de berber. Item una taula gran nova ab sos capitels. Item dos banchs grans nous de fust ab quatre petges». «Item una tauleta de fust bona sens petges». I com a cosa molt remarcable i notable trobem «una taule rodona qui és compter de les festes del any de la luna hi de la pascha». Devia ser algun calendari perpetu, de molta utilitat en el moment de redactar documents o simplement per a saber les festes en quin dia s'escauen. A continuació

venia un ample corredor, que anomena «lo pesseyador» i que tendria segurament la funció de trànsit cap a les altres dependències. Hi havia «una taule gran bona ab sos capitells. Item hun banc gran nou ab .iiii. petges». El celler tenia tres compartiments on es conservaven les diverses classes de vins i l'oli. Així mateix s'esmenta l'existència de dos graners en la dita casa.

LA BIBLIOTECA

Entre els llibres que posseïa, uns són litúrgics, que li corresponen com a clergue, altres jurídics, que utilitzava com a professional del dret, pel fet de ser batxiller en «decrets», i uns altres de pastoral, que li degueren ser d'utilitat com a rector amb cura d'ànimes. I finalment, n'hi ha uns altres que són sobre documentació local.

Els llibres litúrgics:

Té un plec de quaderns de Breviari, de Santoral i de Ferial, un Breviari escrit en pergamí, el qual era un bell exemplar, perquè tenia les cobertes de pell vermella, una creu d'argent i una pedra de vidre blava. També és en pergamí un llibre petit, que contenia les Hores de la Verge Maria. Esmenta encara un Diürnal, un Salteri en pergamí, dos quaderns en pergamí dels «Salms Vesprals», un quadern en pergamí que és de cant, i un «Offici de Pau» (tal vegada es tracta de la missa «pro pace» del missal romà, si no que el manuscrit fos força més antic i tingués a veure, d'alguna manera, amb la institució de la pau i de la treva).

Els llibres jurídics:

Disposa dels llibres bàsics i fonamentals en dret canònic. Efectivament, tenia tres exemplars de les Decretals de Gregori IX, un d'ells era glossat, el Decret de Gracià, el Liber Sextus de Bonifaci VIII, les Clementines i un llibre dels Casos de les Decretals. En dret civil posseïa també el Codi de Justinià en dos volums; un d'ells era amb glosses als marges i l'altre tenia solament els nou primers llibres. Amb la poca informació que ens dóna la descripció dels llibres que en fa aquest inventari, no podem precisar amb certesa si algun d'ells es pot identificar amb algun dels exemplars conservats avui a l'Arxiu Capitular, però malgrat aquesta manca d'informació i de dades més aviat sembla que no se'n conserva cap entre els exemplars avui custodiats.

Altres matèries:

Troblem un «Sermo pro mortuis», que podria ser un llibre d'exèquies o tal vegada un tractat testamentari. Un altre llibre que comença «Al malalt», devia servir per a l'atenció als malalts o llur administració dels sagraments. També és notable el llibre «Sinonima Ysidori», d'Isidor de Sevilla, que és una obra que tracta sobre la perfecció espiritual.⁸ Trobem finalment dos llibres sobre documentació local. L'un és «Liber processorum» que comença, «Prior Sancte Cecilie» i fineix, «fuit prior de Burgall exemptus». L'altre comença «Abbas Sancti Saturnini» i fineix «prior de Burgal exemptus». Ambdós llibres tracten d'alguna qüestió referida als monestirs del bisbat d'Urgell que eren exempts.

EL MANUSCRIT

El manuscrit es conserva a l'Arxiu Capitular d'Urgell.⁹ Deu ser una còpia contemporània, perquè el document, s'inicia amb el mot *Translatum del inventari dels béns*, i, més endavant, el 8 d'abril, continua dient *Translatum inventarii bonorum mobilium*. I ja que no empra la fórmula corrent de *translatum fideliter sumptum ab originali* ni al final del document porta cap autenticació, ni la data del trasllat, pensem que més aviat es tracta d'una simple còpia treta poc temps després d'haver-se fet l'inventari original o potser també es podria tractar de la mateixa còpia en net, treta de la minuta.

És un quadern o plec de fulls en paper, 320 x 222 mm, que té 26 folis, dels quals els f.21-26 són en blanc. El llom el té relligat amb una tira de pergami en blanc.

En l'edició, en principi hem respectat l'ortografia del document, però hem afegit la puntuació catalana, per tal de donar-hi una lectura entenedora, així com també hem separat les paraules, quan calia, i hem emprat un punt volat en comptes de l'apòstrof en la separació dels mots.

8. Vegeu la descripció que en donem a l'Apèndix Documental, nota 21.

9. ADU, Plec d'inventaris, s. XV, quadern solt, 7-28 d'abril del 1449.

CONCLUSIÓ

Aquest inventari, com tots els altres del mateix gènere, esdevé molt útil en diversos aspectes. Primerament ens forneix una bona base per a l'estudi de la llengua catalana a mitjan segle xv. També ens mostra com vivien, en aquell segle, la gent d'una posició social més aviat acomodada, com eren les seves cases i quins béns mobles posseïen. A més, ens serveix per a completar la biografia de Pere Bosch, canonge i capellà de Sant Ot de la Seu d'Urgell, i ens mostra la seva interessant biblioteca. La figura del capellà de Sant Ot esdevé un personatge força notable al llarg dels segles a la ciutat de la Seu d'Urgell, perquè aquest capellà era el rector de la principal parròquia de la ciutat i al mateix temps el titular de la notaria local.

DOCUMENT

7-28 abril 1449

Inventari dels béns de mossèn Pere Bosch, canonge i capellà de Sant Od

Translatum del inventari dels béns del honorable mossèn Pera Bosch quondam canonge hi cappellà de Sent Od, qui's trobaren en hun armari de paret qui stava en la spona del lit de la cambra on lo dit honorable mossèn Pera Bosch quondam iahia e de hun coffra ferrat cubert de pell de bou e de hun altra coffra pintat, les quals coses eren segellades bivent lo dit honorable mossèn Pera Bosch. E primerament lo die deiús scrit fou disclòs lo coffra ferrat, dins lo qual foren trobades les coses següents:

Die lune septima mensis aprilis, anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo nono.

Primo quinze tasses d'argent de diverses maneres e hun plat d'argent. Item una scarcela negra ab sa correya de Alamaya dins la qual se trobaren sinch florins d'or de Aragó enboliquats en hun paper. Item quatre albarans qui eren dins la dita esquersela. Item hun memorial dels beneficis de Cubells. Item hun marsapà vermell, dins lo qual havia cent trenta florins d'or de Aragó e hun ducat Vanèssia. Item en lo matex marsapà hun florí d'or enboliquat en hun paper qui és intitulat en lo dit paper: és d'en Pera Prat stà peyora per sinch sous. Item hun altre florí en or enboliquat en hun paper. Item més hi foren trobats sinch florins en or enboliquats en hun paper en lo qual és scrit que los dóna mossèn Olivelles. Item més en un drat qui era dins lo dit marsapà foren trobats vuyt florins hi mig e mig florí trenchat, tots falsos. Item més en la dita capsa foren trobats onze reyls en argent. Item d'altra part dues clauetes de beassà. Item hun albarà qui come[n]sa: he trets vuyt florins. Item en hun altre marsapà blanch foren trobats noranta vuyt reyls en argent. Item més, entorn quatre florins hi mig de moneda manuda rabutxade. Item mig gaffet d'argent. Item un saquet de canamàs o c(er)pellera per tenir diners, dins lo qual foren trobades tres liures, deuyt sous deu diners, tots manuts barchinonenses. Item dins lo proper dit saquet fou trobat hun altre saquet, dins lo qual foren trobats sexanta tres reyls en argent enfre reyls de Manorca del cart dels vels hi de Barchinona, de Perpenyà. Item una almadrage negra, dins la qual foren trobats en diners manuts vuyt lliures hi mige, és ver que de la dita quantitat hi a nombrats vuyt o nou reyls en argent.

Die martis octava predictorum mensis et anni etc.

Item en lo dit armari demunt nomenat foren trobades les robes hi béns sagüents: Primo hun sach o cerpellera de canamàs, dins lo qual foren trobades vint lliures,

deuyt sous, set diners en moneda manuda de Barchinona. Item dins lo dit sach o cerpellera foren trobats dos saquets o cerpelleres en la hun dels quals foren trobades nou liures hi .xiiii. sous en reyls d'argent. Item en lo altre saquet vuytanta florins hi mig en or e sinch reyls en argent, dels quals sinch reyls ni ha do[s] de .xiiii. hi set diners manuts. Item hun altre saquet o cerpellera de canamàs, dins lo qual foren trobats en diners manuts sis liures, vuyt sous hi sis diners e sinch reyls en argent. Item hun altre saquet o cerpellera, dins lo qual foren trobades saxanta una liura deuyt sous, quatre diners tot en Jaquesos. Item un altre sach o cerpellera, dins lo qual foren trobades en diners manuts tots Jaquesos sinchanta quatre liures, hun sou, deu diners hi male.

Item hun altre sach o cerpellera de canamàs, dins lo qual foren trobades en diners manuts barchinonenses trenta quatre liures, deu sous hi male de una part, hi .xxxvii. reyls hi mig en argent, dels quals ni ha hun de vell, altre de Malorques e hun soldi de Genove. Item hun altre sach o cerpellera de canamàs, dins lo qual foren trobats setanta set reyls en argent dels quals ni ha hun de vell e dues liures, nou sous, sis diners hi male en diners manuts barchinonenses. Item en un altre sach o cerpellera de canamàs foren trobades tres liures, quinze sous, deu diners hi male en diners manuts barchinonenses hi un diner trenchat de una part. Item d'altra part sis reyls hi mig en argent, dels quals ni ha hun de vell.

Item hun marsapà blanch, dins lo qual foren trobats un rest de patrenostres d'argent sobredeurats en què ni ha noranta sis grans. Item una aluda buyda, dins la qual ha stat seffrà. Item una bossa dolenta, dins la qual foren trobades tres liures, tretze sous, vuyt diners en manuts barchinonenses hi quatre florins d'or de Aragó hi tres reyls en argent. Item hun calser d'argent trenchat ab sa petena. Item una correya de dona d'argent ab lo parge de seda de diverses colors ab sinch plotons grans armaltats hi quatre petits e civella d'argent no armeltats. Item hun altre sach o cerpellera de canamàs, dins lo qual foren trobats cent hi dotze reyls en argent no pesats hi un sou, .xi. diners en manuts.

Item fou disclòs lo armari qui's té en la spona de la cambra del lit on lo dit deffunt jahia, foren trobades les coses següents: Primo dins hun drap enboliquat foren trobades quatre tasses d'argent hi vuyt culleres d'argent. Item hun stoyg de culleres, dins lo qual havia sis culleres grans hi sis migenceres d'argent. Item sinch tasses d'argent de diverses maneres, ligades ab hun fill, dins les quals tasses havia sis culleres d'argent petites. Item una correya d'argent ab civella hi cap sobredeurada en lo parge vert hi violat de home. Item una tassa d'argent, tesa dins la qual stava la prop dita correya. Item dotze tasses d'argent antigues a fur de anaps. Item set copes d'argent sobradeurades de diverses formes. Item quatre tasses d'argent antigues a manera de anaps. Item dues tasses d'argent, la una de les quals és bolonada, l'altra ab letres. Item hun parell de canadeles d'argent antigues. Item sinch tasses d'argent, de les quals ni ha ab tres peus e ab forma de anap. Item dues correges d'argent antigues ab los parges negras ab pichs vermels plotonades. Item dues tasses d'argent en lo nom de Ihesus en lo sòl de cascuna armaltat. Item tres anaps d'argent entichs armeltats cascú al sòl. Item hun saquet de drap de li, dins lo qual havia una liure hi mige de seffrà o entorn. Item un calser d'argent gran sobredeurat ab sa petena. Item dues copes d'argent noves sobredeurades ab lo peu alt ab remellets e plotonades als peus ab sos stoygs.

Item hun marsapà, dins lo qual ha pebra e ginebra entorn una liura. Item hun

carner, dins lo qual ha trenta dos reyls hi mig en argent, dels quals ni ha dos de falsos. Item quatre florins hi mig e mig reyll en argent. Item devuyt sous hi set en manuts barchinonenses. Item hun segell petit d'or ab letres al entorn. Item hun altre segell d'or gran ab armes de Bosch. Item en hun bossich del dit carner foren trobats tres florins hi mig en or, lo mig falç. Item una vergueta d'ergent.

Die mercurii intititata nona mensis et anni predictorum continuando dictum inventarium fuerunt reperta bona sequentia:

Primo en lo coffra pintat segellat foren trobats los béns hi coses següents:

Et primo un libre scrit en paper de forma de full ab cubertes de pregamí, intitulat sobre les cubertes: Liber redditus honorabilis capituli anni millesimi quadringentesimi quadragiesimi octavi. Comensa lo principi del dit libre: Presens huic operi, e fenex : .c .xxx .viii. liures, en lo qual libre ha .cxxxx. fulles nombrades cascuna ab letres.

Item hun altre libre scrit en paper de forma de full ab cubertes de pregamí intitulat en la cuberta, Libre dels alberans e finaments de comptes. Comensa lo principi del dit libre, In nomine Domini, e fenex, Vidit Petrus de Boscho, en lo qual libra ha doentes .xxxi. fulla nombrades axí scrites com no scrites.

Item hun altre libre de comptes scrit en paper de forma de full ab cubertes de pregamí, lo qual és del segon subsidi. Comensa lo principi del dit libre, Et primo mossèn Sala, e fenex, tretze florins hi sis sous, e les fulles del dit libre són nombrades arreu per letres.

Item hun altra libra de comptes scrit en paper de forma de full ab cubertes de pregamí e en lo principi és scrit vermell e comensa, Comptes de monsenyor, e fenex, deu liures, en lo qual libre ha noranta una fulla nombrades.

Item hun libre larch migencer de comptes hi d'altres coses, de cent fulles nombrades ab cubertes de pregamí.

Item hun altre libre scrit en paper de forma miyana de full ab cubertes de pregamí. Comensa la primera fulla, Andreu d'Elàs, e fenex saxanta lliures, hun sou.

Item hun altre libre de comptes del Subsidi, scrit en paper de forma de full, qui comensa lo principi del dit libre, Officialatus Guisssone, e fenex la derrera fulla, Berga.

Item hun altre libre scrit en paper de forma de full ab cubertes de pregamí, lo qual és manifest del subsidi. És intitulat demunt la cuberta: Translatum Urgelli, e comensa lo principi axí matex, Translatum Urgelli, e fenex la derrera fulla, quinque librarum.

Item hun altre libre vell ab forma longa de comptes, scrit en paper. Comensa lo principi del dit libre, En nom de nostro Senyor, e fenex, mossèn degà.

Item hun altre libre, scrit en paper, de forma de full ab miges cubertes de pregamí. Comensa lo principi del dit libre, Restes de sort, e fenex, .xxxvii.

Item hun altre libre de comptes, scrit en paper de forma de full, ab cubertes de pregamí, intitulat en la cuberta, Libre de comptes del senyor bisba etc., e comensa lo principi del dit libre, Compte de rehebuda, e fenex, noranta nou lliures, onze sous.

Item tres coherns de paper en algun loch scrites, qui comensa la hun cohern, Memorial de les restes. Item l'altre cohern comensa, Compta de la rehebuda del sagell, e fenex, primo die.

Item hun altra libra scrit en paper de forma de full, ab cubertes de pregamí, lo qual és de la manifestació del subsidi. Comensa lo principi del dit libre, *Translatum liquidatum*, e fenex, *officialatus Ceritanie*.

Item hun altra libra scrit en paper de forma de full, ab cubertes de pregamí, lo qual és poch scrit. Comensa lo principi del dit libre, En nom de nostro Senyor, e fenex, doents doents .XXXX .IIII. Ha y en lo dit libre doents .XXXX .VIII. fulles nombrades ab letres cascuna fulla.

Item hun cohern scrit en paper, lo qual és de les taxtes de la dècima. Comensa lo principi del dit cohern, *Reverendissimus episcopus*, e fenex, de Lilet sexta solucione.

Item hun altre cohern scrit en paper del subsidi, en lo qual ha cinquanta fulles nombrades cascuna ab letres, e comensa lo principi del dit cohern, *Comptes del que Anthoni Guassen*, e fenex, *octo denarios*.

Item hun altra libre de comptes scrit en paper de forma de full, ab cubertes de pregamí, intitulat en la cuberta, *Libra del subsidi*. Comensa lo principi del dit libre, *Libre de les rebudes*, fenex, de Cardona a hi alguns papés de d(eute)s.

Item hun altra libra scrit en paper de forma de full cubert de pregamí, és de la manifestació del subsidi, intitulat demunt la cuberta, *Urgell*. Comensa lo principi del dit libre, *Liber verorum velorum*, e fenex, *verus valor*.

Translatum inventarii bonorum mobilium dicte domus factum per supradictos manumissores.

Die martis octava mensis aprilis anno quo supra.

Item en la cambra on lo dit deffunt jahia foren trobades les coses hi robes següents:

Primo hun lit ab dos matalassos blaus ab les sotanes vermelles. Item una cóssera listada ab listes blaves. Item una màrffega plena de palla ab dos banchs hi posts. Item hun travesser listat ab listes blaves ab floch a cascun cap del corn. Item una enquella blanca sotil.

Item en hun armari jusà qui's té en la paret de la spona del dit lit on lo dit deffunt jahia foren trobades les coses següents: Primo una rayma de paper. Item candeles de seu entorn sinch o sis liures. Item dos brandonets de sera petits. Item hun plech de coherns de Breviari, Sanctoral e Ferial. Item hun stoyg de culleres. Item hun cohern de paper hon són scrits alguns preveres que fahien donatius al senyor bisba. Item hun manoll de plomes de pagó hi de oqua. Item una semarra de pell qui era del dit deffunt.

Item en hun armari de paret qui stava als peus del dit lit foren trobades les coses següents: Primo hun saquet de canamàs ple d'encens. Item dues olles de terra, la una gran, l'altre petita. Item hun pot de vidra, dins lo qual ha mell resat. Item hun pot de terra de obra de València envernissat buyt, dins lo qual havia stat gingebravert. Item un pitxer de stany ab son cubertor. Item hun celer de stany ab son cubertor.

Item deiús lo lit on lo dit deffunt jahia foren trobades les coses següents: Primo una cabassa buyda. Item hun cove, dins lo qual havia cinch olles de coure, les dues grans hi les tres migenceres. Item hun tros de bassí de stany. Item una olla de coure gran ab la qual se té hun albarà qui diu que stà penyora per .xvi. sous. Item hun

bassi de aram, dins lo qual ha reffús qualques tres liures. Item dos migs brandonets de cera.

Item en hun benchal o artibanch groch qui stava en la spona del dit lit de dos calays, dins lo qual foren trobades les coses següents: primo en la hun calax del dit benchal hun sobrepelis nou de tela de Cambray. Item hun parell de sabates noves del dit deffunt. Item hun Breviari scrit en pregami, cubert de posts cubertes de pell vermela ab una creu d'argent e ab una pedra de vidra blava. Item una carmeyola vermela de grana emboliquada ab una tovallola de li listada ab listes vermelles hi negres. Item una tovaylla petita ab listes blaves als caps. Item nou pells de fuynes ja adobades, embolicades ab una capida. Item una tovallole sotil ja oldana. Item hun gippó de fustani blanch del dit deffunt ab les màneges hi colar negres. Item hun caperó ab garlanda. Item hun altre caperó sens garlanda.

Item més fou trobat dins lo dit calax al a hun corn del cap, qui hi stava una post clavada, deu liures.,.iiii. sous en diners manuts barchinonenses, de la qual quantitat hi havia trenta dos reyls en argent.

Item en l'altre calax foren trobades les coses següents: Primo una almussa sotill forrade de saya verde. Item una coltelera nove ab tres pessas grans hi hun gavinet. Item una cuberta de coxí squinsada. Item una altra cuberta de coxí petita de pocha vàlua. Item hun coxí ple de fluxell ab cuberta de li e de pocha vàlua. Item hun manacort.

Item un taulell rodon folrat al entorn les petges de posts a fur de stoyg, dins lo qual ha letres missives e altres scriptures de pocha vàlua. Item setze licències ja segellades e signades, mas no registrades. Item unes botines sotills. Item denou pans de cera vermella gomade. Item sinch capdelets de fil de letres. Item una capse de fusta ab son pes gran hi pilons per pesar florins hi reyls. Item hun libre petit scrit en pregami, en lo qual són les hores de la Verge Maria e altres coses, cubert de posts cubertes de pell vermela. Item uns gans negres del dit deffunt folrats de pell blancha de dins. Item una servidora de paylle, dins la qual ha letres e scriptures de pocha valor. Item hun barret doble vermell hi morat.

Item hun foger de ferra ab tot son garniment. Item un tros de canamàs qui és folradura del dit taulell rodon demunt nomenat. Item una candelera petita, dins la qual ha quendeles de sera entorn dues liures e algunes scriptures de pocha vàlua. Item hun candelobre de leutó de dues candeles. Item dos canelobres de leutó bons, cascú d'una candela.

Item en la finestra de la dita cambra foren trobades letres missives e altres scriptures, així en lo soll de la dita finestra, com en la dita finestra ficades. Item hun saler de fust ple de pols de letres. Item hun tinter de terra d'obra de València ab son tàlem, penes e tisoires. Item una capse de fust dolenta sens cuberta, dins la qual havia hun compàs de ferra hi una pedra de toch.

Item hun taulell gran folrat los petges al entorn de posts, dejús lo qual foren trobades les coses sagüents: Primo una cervellera sens galteres. Item altra cervellera ab galteres. Item una bacina de leutó tesa. Item hun libre scrit en pregami ab posts cubertes de pell vermella, apellat Offici de pau. Item tres raymes hi mige de paper. Item hun libre scrit en pregami, apellat Diornall, ab cubertes de posts. Item dos bacins de barber de leutó. Item tres parells de tapins sotills embrenchats del dit deffunt. Item dos parells de sabates oldanes.

Item una candelera large sens cubertor, dins la qual foren trobades les coses

següents: Primo quatre aludes buydes per tenir saffrà. Item un tros de reffús entorn una liura. Item tres trossos de brandonets petits. Item una spase entige ab lo manti negra. Item una quilina per tenir blat de tenó de dos sesters. Item una botxaque de canamàs de .viii. bosses, dins les quals ha scriptures de pochà vàlua. Item hun scuradens d'argent petit. Item un libre scrit en pregamí, cubert de post de fust, apellat Saltiri.

Item hun faqui ab sa bayna negra ab lo mantí deurat. Item hun parell de sperons deurats de leutó ab los correys de sede vermela. Item hun capell de vebres del dit deffunt. Item un mandret sotill. Item hun parpal de ferra gran. Item unas capsanes de mula deurades ab tres regnes. Item dos almerratxes de vidra, la una blave l'altre blanca.

Item hun arquibanch de fust, dins lo qual foren trobades les coses següents: Primo mig drap blau, lo qual se diu stà penyora. Item una roba de mescla del dit deffunt, folrade la bocha de les mànegues de seda negra e lo cos de drap burell. Item una almussa del dit deffunt folrade de vays grisos. Item una robe de home de drap de bristo ab portopisa al entorn e folrade de mig avall de pells de ayells negras. Item hun tros de tela verda grossa. Item una altra almussa del dit deffunt, folrade de vays grisos oldans. Item una clotxa bona del dit deffunt de drap de bruneta. Item una roba de home blava, folrade de drap vert, la qual se diu que stà penyora. Item hun caperó de drap de bruneta, lo qual se diu que stà penyora. Item una clotxe usade del dit deffunt de drap de bruneta, folrade de saya blava tota. Item una roba violada del dit deffunt, folrade de friso negra. Item hun gippó del dit deffunt de fustani blanch sotill ab lo collar de velut negra. Item hun transpontí, la sotana et jusana tot blanch. Item hun drap de lana blanch cuvi, lo qual se diu stà penyora. Item una flessade blanque ab listes bureles als caps sotill. Item hun gippó de fustani blanch ab lo colar negra, ja usat del dit deffunt. Item unes beasses dolentes. Item hun tros de folradura de ayels blanchs. Item dos trossos de folradura de drap groch oldans.

Item una altra botxaque de canamàs ab vuyt bosses, en les quals ha diverses scriptures e letres missives de pochà vàlua. Item hun canelobra de leutó ab quatre branques. Item tres vànoves.

Item dues posts de feristol per tenir libres, demunt les quals foren trobats los **libres** següents: Primo hun libre scrit en pregamí de forma mayor, apellat Decretals, cubert de posts cubertes de pell verda ab quatre gaffets. Comensa lo principi del dit libre, Gregorius, e fenex Deo gratias, e és lo dit libre tot glosat.¹⁰

Item hun altre libre scrit en pregamí de la dita forma, cubert de posts cubertes de aluda verda sens guaffets hi mal ligat, apellat Codi. Comensa lo principi del dit libre, Primus de Summa Trinitate, e fenex, subest in effectum, hi és lo dit libre tot glosat en los marges.¹¹

Item un altra libra scrit en pregamí de forma mayor, apellat Decretals ab posts cubertes de aluda verda ab quatre gaffets hi és ferrat lo dit libre als corns hi en lo mig. E comensa lo principi del dit libre, Incipit Gregorius, e fenex, derogari.¹²

10. *Decretales Gregorii IX* (ed. E. FRIEDBERG, Leipzig, 1879). La glossa no sabem quina és, però podria ser la Glossa Ordinària.

11. *Codex Justinianus* (ed. P. KRÜGER, Berlín, 1877). Porta glosses als marges, ignorem quines són.

12. Vegeu la nota 10. És un exemplar sense glosses.

Item hun altra libra scrit en pregami apellat Decret, de forma mayor, cubert de posts cubertes de aluda vermela ab quatre gaffets. E comensa lo principi del dit libre, *Humanum genus, e fenex, patrem faciendum*.¹³

Item un altra libra scrit en pregami de la demunt dita forma mayor, cubert de posts cubertes de pels verdes. Comensa lo principi del dit libra, *Iohannes, e fanex, dilaciones*.¹⁴

Item hun altra libra scrit en paper de la forma miyana de full, cubert de posts cubertes de aluda blanca. E comensa lo principi del dit libre, *Sermo pro mortuis, e fenex, iure dotium*.¹⁵

Item hun altra libra scrit en pregami de la forma mayor, apellat Decretals, cubert de posts cubertes de aluda verda ab dos gaffets. Comensa lo principi del dit libre, *Gregorius, e fenex, compellatur*.¹⁶

Item hun altra libra scrit en paper de forma miyana de full hon ha dos o tres volums, cubert de posts cubertes de aluda vermella. E comensa lo principi del dit libra, *Al malalt, e fenex, rapiat*.¹⁷

Item hun altra libra scrit en paper de la forma miyana, lo qual és libra vell de deutes. E comensa lo principi del dit libre. En nom de Déu, e fenex, a ell.

Item hun altra libra scrit en pregami de la forma mayor, cubert ab posts cubertes de pell verda ab sis gaffets, lo qual libre és apellat Codi. Comensa lo principi del dit libre, *Codice, e fenex, habent*.¹⁸

Item hun altra libra scrit en pregami de la prop dita forma, apellat Casos de les Decretals, lo qual libre és cubert de posts cubertes¹⁹ de aluda verda sens tenchadós. E comensa lo principi del dit libra, *Ut layca, e fenex, absolvantur*.²⁰

Item hun altra libra scrit en paper de la forma de full, apellat Sinonima Ysodori, ab cubertes de pregami. E comensa lo principi del dit libre, *In subsequenti libro isto,*

13. *Decretum o Concordia discordantium canonum* de Gracià (ed. E. FRIEDBERG, Leipzig, 1879).

14. *Clementinae*, promulgades per Joan XXII en 1317 (ed. E. FRIEDBERG, Leipzig, 1879).

15. Deu ser algun llibre d'exèquies o potser algun tractat testamentari. No tenim prou elements identificadors.

16. Vegeu la nota 10. Exemplar no glossat.

17. Libre en dos o tres volums que contenia diverses obres d'atenció espiritual als malalts o de llur administració de sagraments?. Ens manquen més elements identificadors.

18. Vegeu la nota 11. No és glossat i conté solament els nou primers llibres.

19. cubertes *repetit*.

20. Existeixen diverses obres dels antics decretalistas (s. XII-XIII), que porten el nom de *Casus*, com els de Bernardus Papiensis (obra escrita entre 1198-1216) o els de Richardus Anglicus (obra escrita entre 1196-1198), (vegeu ST. KUTTNER, *Repertorium der Kanonistik (1140-1236). Prodomus Corporis Glossarum*. I (Città del Vaticano, 1937). Però en aquest cas el més probable és que es tractés d'una obra feta per un decretalista més tardà. Podria ser de Bernardus Parmiensis (+1263), que compongué els *Casus longos*, (vegeu WILLIBALD M. PLÖCHL, *Storia del Diritto Canonico*, II, [Milano, 1963], p. 487).

e fenex, vel ordinare. E ha axí matex a la derraria del dit libra frasques d'altre letre grossa.²¹

Item hun altra libra scrit en paper de la prop dita forma, ab cubertes de pregamí, lo qual libra sobra la dita cuberta és intitulat, Liber proc(essuum). E comensa lo principi del dit libre, Prior Sancte Cecilie, e fenex, fuit prior de Burgall exemptus.²²

Item hun cohern de pregamí de forma de full, lo qual és de cant.²³

Item una capsa petita ab son pes de florins hi de reyalts ab pilons.

Item dos coherns scrits en pregamí, qui és la letra rase e són dels Sams Vesprals.²⁴

Item un libre scrit en paper de forma de full ab cubertes de pregamí. Comensa lo principi del dit libra, Abbas Sancti Saturnini, e fenex prior de Bungal exemptus.²⁵

Item hun altra libra scrit en pregamí de la forma mayor, apellat Sizè, cubert de posts cubertes de pell verda. E comensa lo principi del dit libra, Boniffacijs, e fenex, anno quarto.²⁶

Item hun coffra ferrat sens folradura de pell, dins lo qual foren trobades les coses següents: Primo dos palms de velut o entorn. Item uns tapins nous del dit deffunt embrenchats. Item dins una cuberta de coxí foren trobades les coses següents: Primo una tovalole prima. Item dues tovaloles primes ab serres als caps. Item una altra tovelola prima. Item dues tovaloles oldanes. Item hun tros de tela prima oldana. Item unas tovalles grosses. Item tres tovalons de drap gros qui's tenen tots en una pessa. Item huns axugamans de paret nous. Item dos tovalons nous qui's tenen tots en una pessa. Item hun tros de tela prima oldana. Item altre tros de tela prima oldana. Item nou lensols nous de drap gros. Item altre lensol oldà. Item hun tros de drap prim oldà. Item tres tovaloles primes noves qui's tenen en una pessa. Item un lansol de drap de li sufficient. Item hun altre lensol squinsat. Item una pessa de drap nou gros, qui són .XIII. alnes mesurades. Item una altra pessa de drap nou gros, qui són vuyt alnes mesurades.

Die mercurii intitulata nona predictorum mensis et anni dicti manumissores continuando dictum inventarium processerunt in modum sequentem:

En la cuyna

Primo quatre olles de coura. La una gran hi les tres migenceres. Item dues ferrades. Item dues bacines de leutó planes. Item un cànter de aram. Item una bacina

21. ISIDORUS HISPALENSIS, *Synonyma, de lamentatione animae peccatricis*. És un soliloqui o més aviat un diàleg entre l'home i la seva raó que tracta sobre el coratge en la vida de l'esperit. (Ed. AREVALO, *S. Isidori Hispalensis episcopi opera omnia*, 4 vols., Roma, 1797-1803; PL, t. 83, cols. 826-868).

22. Algun llibre de documentació local que tracta dels monestirs del bisbat d'Urgell que són exempts.

23. Algun llibre de cant litúrgic.

24. Els salms de les Vespres.

25. Vegeu la nota 22.

26. *Liber Sextus*, de Bonifaci VIII (ed. E. FRIEDBERG, Leipzig, 1879).

migencera de leutó. Item dos bacins de leutó de berber, la hun gran, l'altre petit. Item sis plats de stany. Item sis scudeles de stany. Item hun morter de coura petit ab sa mà. Item dos calderons de aram ab ses anses. Item hun morter de pedra. Item tres c(ar)sols de ferra ab ses cullés de ferra. Item .xiiii. scudeles de terra. Item hun plat de terra. Item una cubertora de terra. Item dos boys de fust. Item quatre cullés de fust. Item hun tornell de fust. Item hun tallador de fust. Item una scala de fust ab .vii. scalons. Item un scan de fust. Item hun cabàs petit. Item una scombra. Item una paella de ferra. Item unas graelles de ferra. Item dos caps foguers de ferra. Item dos cremals de ferra. Item unas leves de ferra. Item unes manxes. Item hun rall petit. Item unas mols de ferra. Item hun ast de ferra poch. Item hun foger de ferra per cuynar. Item una caldera de ferra gran. Item dues casses de ferra per bugade. Item hun bugader de fust. Item hun taulell de fust per portar pa al forn. Item hun fogó gran de fust.

En lo pestador

Primo una peatera de pestar ab una relladora de ferra hi una tauleta e squeleta de fust. Item hun banch de fust qui servex per seure la peatera. Item hun telador de fust gran per capolar. Item un crivell. Item un banch de fust ab .iiii. petges migencer.

En lo terradet

Primo una olla o berengera de terra. Item deu posts de fusts velles.

En la sala

Primo una cadira de berber. Item una taule gran nova ab sos capitels. Item dos banchs grans nous de fust ab quatre petges. Item hun dressador de fust. Item una bacina de leutó gran ab peus al sol e tres anses al entorn e ab botes a les vores. Item hun crivell trencat. Item una tauleta de fust bona sens petges. Item una taule rodona qui és compter de les festes del any, de la luna hi de la pascha.

En lo pesseyador

Primo una taule gran bona ab sos capitells. Item hun banch gran nou ab .iiii. petges. Item més en lo dit pesseyador ere stesa una bugade de les coses següents: Primo unas tovalles primes. Item dues tovalles no tem primes. Item altres dues tovalles grossetes. Item nou lensols de li. Item tres axugamans de paret.

En la cambra del cap de la schala.

Primo una caxe larga buyda. Item una colga de lit ab paylle. Item hun matalaff sotana e iusana tot blanch. Item hun parell de lansols. Item una flessade blave ab listes vermeles, bureles hi verdes als caps. Item altra flessade blancha ab listes blaves hi vermelles. Item hun travesser ab listes blaves. Item una pellissa sotil. Item hun arquibanch dins lo qual foren trobades les coses següents: Primo hun bruquer ab una tovalole ligade ab lo dit bruquer, la qual és d'en Bernat Biatriu, stà penyora per

sinch sous. Item hun pitxer de stany sens cubertor, lo qual és d'en Jaume Aravó, stà penyora per sinch sous. Item dos pitxers de stany petits ab cubertes hi anses, los quals són d'en Johan Sagarç, stan penyora per sinch sous. Item una serra.

En lo scriptori

Primo hun taulell nou ab sos capitels. Item una cuberta de blanquet del dit taulell. Item uns ferros grans. Item dues cuyrasses ab cubertes blaves, les quals se diuen que stan penyora. Item hun pes de florins hi de reyal petit. Item hun bassí de leutó gran de berber. Item dos citrals de fust nous. Item hun tinter de fust redó ab son pot de vidra e pintat lo dit tinter al entorn. Item una botxaque de canamàs de .xiiii. bosses en què ha certes scriptures. Item huna altra botxaque de canamàs de deu bosses.

En la cambra après lo scriptori

Primo sinch pevesos nous pintats ab armes de Bosch e ab hun títol al cap de cascun qui diu: Clipeus Sancti Odonis. Item quatre rodeles noves pintades ab les armes de Bosch e ab hun títol a cascuna qui diu: In tuhicione tui, Odo, stem. Item hun cabessàs gran, lo qual és ple de pèsols. Item hun dobler dins lo qual ha hun sester de pèsols poch més o menys. Item unes tisoires de costura. Item hun transpontí. Item una sistela de vímens blanchs. Item dues pintes de pentinar li ab stoyg vermell de post a cascuna e ab hun cap de donzela pintat. Item una olla de coura gran ab pèsols. Item dos draps de paret de pinzell. Item una belesta de cer ab son abrer de fust. Item una roba ho cot de dona blau ab les màneges folrades de pell negra. Item hun coffra gran, larch hi ampla a fur de strade, dins lo qual ha un cot de dona vermell, les màneges folrades de vays blanchs. Item hun mantell de dona vermell folrat de vays blanchs. Item hun gonell de home de drap negra, lo qual se diu stà penyora. Item hun sobrepelís comú del dit deffunt. Item mig drap de lana vermell poch més o menys. Item set mandils de axugar boque en taula. Item unas tovalles primes. Item hun lansoll de li. Item hun sobrepelís, hun poch oldà, del dit deffunt. Item quatre olles de coure grans. Item altres dues olleres de coure migenceres. Item una altra ole de coure migencera sbroquelade. Item hun morter de coure ab dues anses. Item una scudela de stany. Item quatre spases entiges. Item una axàvega de poch valor. Item una caxa larga migencera, dins la qual ha faves hi pèsols, dos brendonets de mige liura. Item unas poques de candeles de sera. Item una colgue. Item sobra la dita colga una màrfega. Item dos matalaffs blanchs, la hun dels quals és listat ab listes blaves. Item una còssera blancha ab listes blaves. Item hun coxinet sens cuberta blanch ab listes blaves ple de ploma. Item hun altre coxí ab cuberta de bordat ple de ploma. Item hun travesser ple de ploma blanch ab listes blaves. Item hun altre coxí ab cuberta de bordat ple de ploma. Item hun altra travesser blanch ab listes blaves ple de ploma. Item hun parell de lansols. Item una flessade blanque cardade. Item una altre flessade blave ab listes verdes. Item hun drap vermell, qui stava per cuberta sobre la taula gran de la sala demunt nomenada. Item seador nou. Item una pessa de cortina de sponera de lit de tela de color vermelencha.

Die iovis decima mensis aprilis predictorum mensis et anni dicti manumissores continuando dictum inventarium process(erunt), prout sequitur:

En lo celler.

Primo dos vexells plens de vi prim, la hun dels quals és intitulat al front: tretze somades, l'altre: nou somades. Item hun altre vexell de tenguda de dues somades fins en tres ple de vin prim. Item hun altre vexell gran, dins lo qual ha dues somades de vi o entorn. Item una pipa, la qual és d'en Anthoni Janoher, notari del present inventari, hi és plena de vinagre vermell. Item una altra pipa de tenó de una somade hi és mige de vin vermell d'offertes. Item una altre pipa de tenó de sinch canades buyda, la qual se diu és d'en Lorens Guila. Item una altra pipa de tenó de quatre canades plene de vi vermell de absoltes, la qual pipa se diu és d'en Anthoni Gran, pesticer. Item sinch semals. Item hunambut gran d'embudar. Item hun vexell buyt de tenó de quatre somades.

En l'altre celler qui és après.

Primo hun vexell veyll de tenó de sinch o sis càrregues buyt. Item sinch taules de posts noves hi larges. Item quatre cabirons, tres larchs hi hun migencer. Item una tina gran.

En lo celler dels vins mestreyats.

Primo una pipa de fusta grossa de tenó de una somade hi mige plena de vin cuyt vell, la qual és intitulada en lo front de la dita pipa: mes-si l'any .xxxxiiii. Item una altra pipa de tenó de deu canades o entorn plena de vin cuyt, la qual és intitulada al front de la dita pipa: del any .xxxxvii. Item una altra pipa de tenó de .xii. canades hi mige plena de vin cuyt, la qual pipa se diu que és d'en Anthoni Gran, lo pesticer. Item una altra pipa buyda de la prop dita tenó. Item dues pipes de tenó de .xii. canades cascuna plenes de vim blanch. Item una altra pipa de tenó de deu canades, la qual és mige de borrellat e diu-se que la dita pipa és d'en Anthoni Gran, lo pesticer. Item hun berral gran de vidra ab cuberta de palma de tenó de dues canades fins en tres buyt. Item unambut de ambotar migencer. Item hun bot mig d'oli. Item quatre cabirons. Item set algerres entre grans, migenceres pentes e hun cànter són plenes d'oli, dins les quals se diu que ha trenta quintals d'oli poch més o menys. Item una cornuda gran quasi nova.

Die mercurii sexta decima predictorum mensis et anni dicti manumissores continuando dictum inventarium inventa fuerunt bona sequencia:

Fonch mesurat lo blat qui era en la tina mayor, dins la qual se trobaren dos-sents .xvii. sesters hi aymina de forment. Item en una cambra de la dita case pus sobirana vint hi dos sesters de forment. Item civada .xiiii. sesters de la mesura de civade. Item d'altra part .xxxxviii. sesters de forment. E fou mesurat lo dit forment, ordi e civada per mans d'en Pons Costa e Bernat Costa de la ciutat d'Urgell, presents ab ells mossèn Pera Rossell prevera hi Johan Rochamora de la dita ciutat.

A .xxii. de (a)brill.

Fforen mesurats cinquanta sestés de forment per mans d'en Jaume Canalill d'Endorra e per mans d'en Arnau Assen de Arsègol, lo qual forment isqué del graner mayor e lo se'n portà Iohan Rochamora domèstich de la case del dit mossèn Pera Bosch, segons se mostra per àpocha per lo dit Johan Rochamora fermada en poder del notari devall scrit. Item d'altre part del dit graner cent hi hun sesters de forment, lo qual fou mesurat per los prop nomenats. Item fou mesurat lo blat de la tina petita qui és en lo celler prop una altra gran ja demunt nomenada e foren-hi trobats .xxxv. sesters de forment.

A xxvii. de abril.

Fou mesurat cent hi hun sesters de forment del graner segon, lo quall fou mesurat per mans d'en Vidal Agas hi d'en Pera Bertran de Stradera, habitants en la Seu.

A .xxviii. del dit mes.

Fou mesurat lo blat qui era a case de mossèn Berenger de Montrava, lo qual stava en dos granés, en los quals granés foren trobats cent .lxxx. sesters de forment, lo qual fou mesurat per mans d'en Anthoni Peramola hi d'en Bernat Costa de la Seu d'Urgell e present més ab ells mossèn Pera Rossell prevera e Johan Rochamora de la Seu d'Urgell.

Item en la era fou trobade palla, la qual fonch pesade he pesà .xxx. quintàs. Item foren trobats vint sesters de forment corcat en un graner prop lo mayor, lo qual fou mesurat per en P. Mola, present mossèn P. Rossell.